

cystiden met uitsteeksel, vol groenbruine korreltjes en rode concretere korrels (bekeken in ammonia), ellipsoïde sporen met een roze verkleurende binnenlaag in chresylblauw en een kiempore, en langwerpige soms grillig gevormde elementen op de hoed, ook weer vol met korreltjes (Figuur 1).

En de extreme warmte van augustus deed ook vertegenwoordigers van het geslacht *Leucocoprinus* te voorschijn komen, nl. *L. denudatus* (Zwavelgele plooiparasol) en *L. cepistipes* (Dikvoetplooiparasol), beide soorten groeien toch meestal binnen, in kassen en bij kamerplanten. Jan Dieker vond bij Eerbeek, ook op een bladhoop, de Zwavelgele plooiparasol. Eén eerdere vondst van buiten is er bekend, wederom uit Eindhoven, van een composthoop bij een school.

Kortom, ook warme droge zomers kunnen voor bijzonderheden zorgen!

Literatuur

- Candusso, M., Lanzoni, G. 1990. *Lepiota* s.l. Fungi europaei 4. Saronno.
- Kriegelsteiner, G.J. 1991. Verbreitungsatlas der Grosspilze Deutschlands (West). Band 1. Ständerpilze. Teil B. Blätterpilze. Stuttgart.
- Lange, C. 1995. The genus *Leucoagaricus* in Denmark; distribution and ecology. Documents. mycologiques 25(98-100): 249-256.
- Reid, D.A. 1990. The *Leucocoprinus badhamii* complex in Europe: species which reddens on bruising or become green in ammonia fumes. Mycological Research 94: 641-670.
- Vellinga, E.C., Huijser, H.A. 1997. Parasolzwammen in geuren en kleuren. Hoe raak ik thuis in de Parasolzwammen? Coolia 40: 244-260.

Ad van den Berg, Capelle aan den IJssel & Else C. Vellinga, Haarlem

Weer een Spijkerzwam in onze parken

Cate, R. ten. 1998. *Chroogomphus rutilus* in the Wassenaar parks. Coolia 41(1): 39-40.

Spijkerzwammen zijn in Nederland heel zeldzaam. Er zijn vier soorten: de Kopperode spijkerzwam, *Chroogomphus rutilus*, de Slijmerige spijkerzwam, *Gomphidius glutinosus*, de Roze spijkerzwam, *G. roseus* en de Larixspijkerzwam, *G. maculatus*. De laatste is voor 1975 tweemaal in het oosten van ons land gevonden en wordt nu als vermoedelijk uitgestorven beschouwd.

Op 23 September 1997 maakte onze paddestoelenwerkgroep een excursie naar de Raaphorst, waarbij we ondanks de droogte toch nog 65 soorten vonden. Bij de vijver rechts van de ingang, vlak aan de rand van het water vond Jan v. d. Slikke de Kopperode spijkerzwam. Het is de eerste vondst van deze prachtige soort in de Haagse en Wasse-naarse parken sinds wij in 1979 met onze inventarisaties begonnen. Ook in de vroegere gegevens over dit gebied ontbrak de naam *Chroogomphus rutilus*.

Spijkerzwammen zijn forse paddestoelen met een dikke steel die onder de sterk aflopende, dikke plaatjes vaak een vernauwing van de steel hebben en donkere sporen. De Kopperode spijkerzwam heeft een bruinrode, in natte toestand wat kleverige hoed met een bultje, sterk aflopende donkerrood tot grijsbruine plaatjes en een geelbruine steel, die aan de top wijnrood is en aan de basis chroomgeel. Deze gele kleur van de steel was bij ons exemplaar goed te zien, verder was hij egaal bruin met een wat vlekkerige steel.

In totaal is de Kopperode spijkerzwam in 56 uurhokken waargenomen. Een verspreidingskaartje is te vinden in de Atlas van Nederlandse Paddestoelen (Nauta & Vellinga, 1995). De Kopperode spijkerzwam is een mycorrhizapartner van dennen. Daarom vinden wij het zo jammer dat de beheerder van de Raaphorst, en ook het staatsbosbeheer, de dennen uit de duinen en duinrand wil verwijderen, omdat ze daar niet thuishoren. Het dennenbos bij de ingang van de Raaphorst is enkele jaren geleden al gekapt, reden waarom wij onze mooie Kopergroenzwam en enkele soorten kaaszwammen (*Oligoporus*-soorten) al niet meer vinden. Over bevordering van de diversiteit in de natuur gesproken!

We hopen de Kopperode spijkerzwam nog eens te vinden in de Ganzenhoek (bezit van Staatsbosbeheer), voordat ook daar alle dennen zijn verdwenen!

Literatuur

Nauta, M.M., Vellinga, E. C. 1995. Atlas van Nederlandse Paddestoelen. Balkema, Rotterdam.

Reitze ten Cate, Wassenaar

Architectura & Natura
boeken en gidsen
over dieren en planten
uit de gehele wereld

Lelegracht 44 (bij de Westertoren)
1015 DH Amsterdam
Tel. 020 6236186
Fax 020 6382303

openingsstijden
maandag 12.00 - 18.30
dinsdag - vrijdag 9.00 - 18.30
zaterdag 9.00 - 18.00